

HIERARCHIE NAKLÁDÁNÍ S ODPADY



Vyrobít – použít – vyhodit

To je překonaný lineární model hospodaření, který vyšel z představy neomezené kapacity Země, která nám poskytuje neomezené množství zdrojů a energie a která bez problémů absorbuje naše odpady. Dnes víme, že tomu tak není. Produkuje více emisí, než je planeta schopna vstřebat, většina surovin, které čerpají ekonomiky vyspělých zemí, pochází z neobnovitelných zdrojů (v ČR je to 80 až 88 %).

Dopad výrobku je třeba sledovat z pohledu celého životního cyklu (těžba surovin, výroba, distribuce, užití, nakládání s odpadem). Např. provoz televize spotřebuje cca 90 % energie, její výroba jen 10 %. Spotřeba energie je tedy pro televizory velmi důležitý ukazatel. U vrtaček se 90 % energie spotřebuje ve výrobě. Proto může být lepší si je půjčovat.

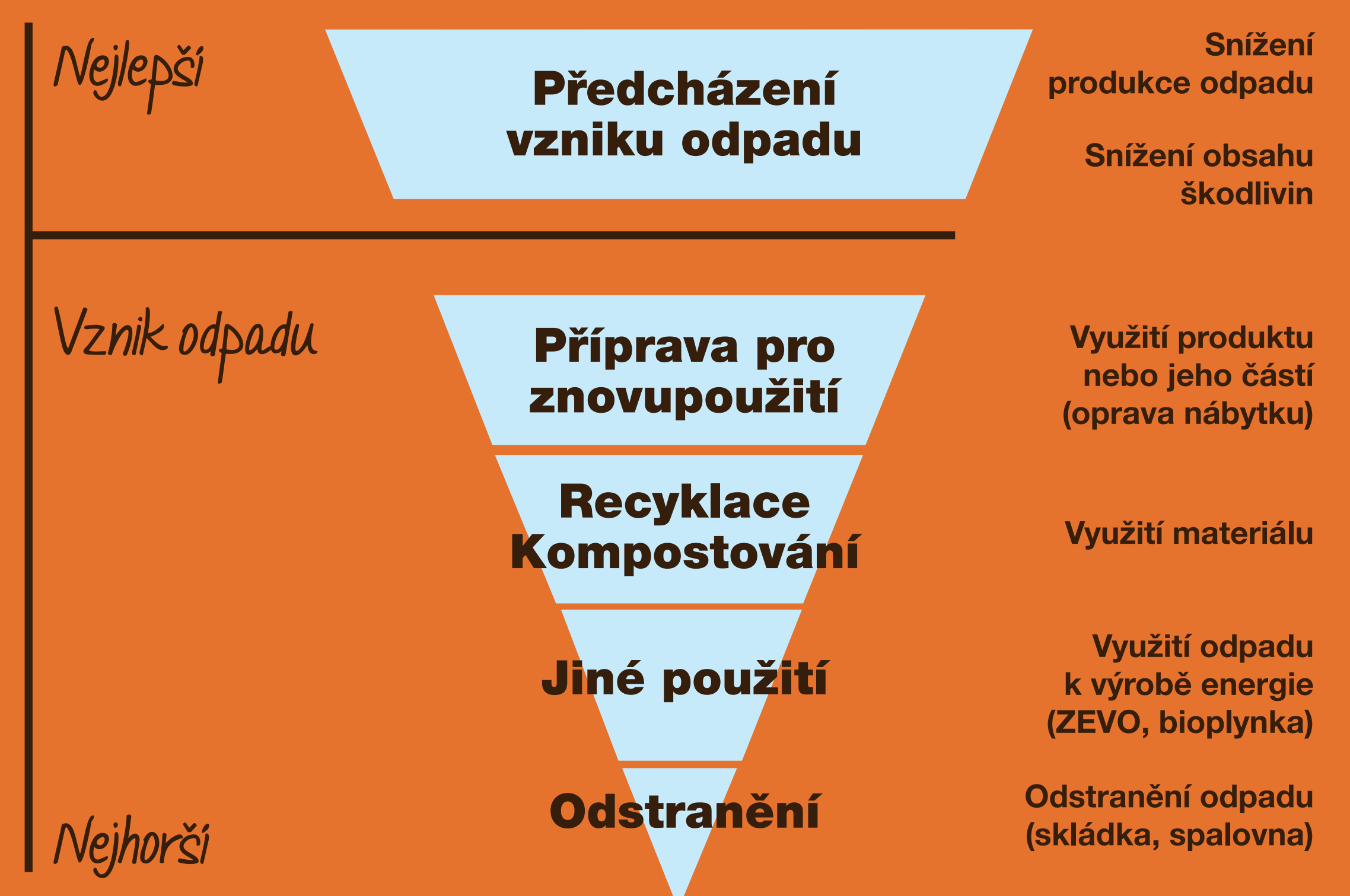
Při výrobě mobilních telefonů a počítačů se spotřebuje 4 % vytěženého zlata a stříbra a 20 % vytěženého palladia a kobaltu. Díky recyklaci tyto prvky můžeme získat zpět. Zdroj: UMICORE



Zajímavost

Obsah zlata v 1 tuně starých mobilů a počítačů je přibližně 100 g. Takovou koncentraci zlata má jen 1 ložisko na světě. Běžná koncentrace zlata v rudě je 3 až 12 g na 1 tunu.

Hierarchie nakládání s odpady nám říká, že odpadům je nejlépe předcházet, produkty a suroviny maximálně využívat a že teprve to, co nelze využít materiálně, má smysl využít energeticky. Odstranění odpadu je na posledním místě.



Recyklace papíru přináší více energie než jeho spalování (ZEVO). Opakované použití krabic je ještě účinnější. Zdroj: US EPA, model WARM, březen 2015

Úspory energie při výrobě lepenky ze sběrového papíru z domácností podle způsobu nakládání (MJ/kg)

